

ЛУЖАНИЦЯ О.І., РОМАНЮК Н.М.
(Запорізький національний університет)

КОНЦЕПТ GEORDIE: АСОЦІАТИВНО-ОБРАЗНИЙ РІВЕНЬ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ ХУДОЖНІХ І ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ XIX – XX СТ.)

Стаття присвячена визначенню асоціативно-образного рівня концепту GEORDIE. Подається аналіз основних контекстів, у яких він об'єктивується. Виділені засоби вербалізації кожного з них у художніх і публіцистичних творах. У результаті створена модель асоціативно-образного рівня концепту GEORDIE.

Ключові слова: концепт, об'єктиватор, асоціативно-образний рівень, вербалізатор, GEORDIE, Тайнсайд, діалект

Лужаниця Е.И., Романюк Н.М. Концепт GEORDIE: ассоциативно-образный уровень (на материале англоязычных художественных и публицистических текстах XIX – XX ст.). Статья посвящена определению ассоциативно-образного уровня концепта GEORDIE. Подается анализ основных контекстов, в которых он объективируется. Выделены средства вербализации каждого из них в художественных и публицистических произведениях. В результате, создана модель ассоциативно-образного уровня концепта GEORDIE.

Ключевые слова: концепт, объективатор, ассоциативно-образный слой, вербализатор, GEORDIE, Тайнсайд, диалект.

Lyzhanytsia O.I., Romaniuk N.M. The concept GEORDIE: association-descriptive layer (on the material of English literary and publicistic texts of XIX – XX centuries). The article is dedicated to the definition of association-descriptive layer of the concept GEORDIE. The analysis of the main contexts in which it is objectified is given. Means of verbalizing of the concept in literary and publicistic texts are allocated. As a result, a model of association-descriptive layer of concept GEORDIE is created.

Key words: concept, objectivator, association-descriptive layer, verbalizator, GEORDIE, Tyneside, dialect

У сучасному мовознавстві вивчення концептів є одним із перспективних та актуальних. Дослідження ведуться лінгвістами в рамках різних національних шкіл і наукових парадигм, зокрема у філософії [Постовалова 1988; Семенюк 2002; Селіванова 2000], культурології [Приходько 2008; Степанов 2001; Шевченко 2006; Кочерган 2006; Кубрякова 1996], у таких галузях мовознавства, як лінгвокультурологія [Карасик 2002; Воркачев 2004; Бабушкін 1996], концептологія [Аскольдов-Алексеев 1997; Жайворонок 2002; Манакін 2004], варіологія [Brook 1963; Trudgill 2004; Price 1984] тощо.

Особливе місце в цій проблематиці займають праці, присвячені вивченню культурно зумовлених концептів, які дозволять глибше зрозуміти природу мовної варіативності, пов'язану з міжмовними відмінностями, а також ті когнітивні механізми, що лежать в її основі та формують специфічне світосприйняття та бачення навколишнього середовища певних соціальних і регіональних спільнот [Beal 2006; Чернишенко; Шавкун], насамперед – діалектних.

Як свідчить аналіз літератури, діалектні концепти – особливі типи концептів, притаманні мешканцям певної території, що містять знання про територіальну варіативність мовних одиниць, яка їх формує (на всіх рівнях мови – фонетичному, граматичному, лексичному); виявляють певну структурну та змістову специфіку, яка проявляється в способах їх формування, збереження й репрезентації. Концептуально діалектні концепти охоплюють такі змістові сфери: «діалект», «територія», «культура», «свій-чужий», «оцінка», «мовна репрезентація», «територіальне походження», «соціальна належність (професія, поп-культура, співтовариство)».

Світ багатомірний, охопити й описати все різноманіття концептів, те, як вони актуалізуються в різних мовах та варіантах однієї й тієї ж мови, практично неможливо. На жаль, лакуною і у вітчизняному, і в іноземному мовознавстві досі залишається опис та дослідження концепту GEORDIE, що найбільш широко вербалізується одноіменним онімом (Джорді) та означає: (1) мешканець Тайнсайду (північний схід Англії), (2) мова, якою розмовляють мешканці Тайнсайду. Популярність Джорді та розповсюдженість цього концепту в сучасному світі зумовлює **актуальність** нашого дослідження, **метою** якого є визначення асоціативно-образного рівня концепту GEORDIE на матеріалі 6 книг «Навчайся Джорді сам» [Dobson 1993], «Біблія Джорді» [Elliot 1993], «На Північ. Подорожі за межами

Вартфорд Геп» [Jennings 2005], «Акценти та діалекти Англії» [Hughes 1997], «Пісні та балади Півночі Англії» [Stokoe 2002], «Джорді Рідлі та культура Джорділенду» [Groves].

Мета запропонованої публікації передбачає вирішення таких **завдань**: (1) виділити основні контексти, що вербалізують концепт GEORDIE; (2) описати та зробити модель асоціативно-образного рівня концепту GEORDIE, який актуалізується в названих творах.

Предметом дослідження є особливості актуалізації концепту GEORDIE в художніх та публіцистичних текстах XIX – XX ст., **об'єктом** – концепт GEORDIE, вербалізований на лексичному рівні.

У дослідженні для виділення ознак концепту GEORDIE застосовується концептуальний метод аналізу художніх і публіцистичних текстів, що забезпечує внутрішню глибинну характеристику концепту, його приховані, підсвідомі або несвідомі, архетипні підвалини.

У ході аналізу було виділено 250 контекстів, у яких концепт GEORDIE актуалізується основним об'єктиватором – самоідентифікацією, який проявляється на трьох рівнях: регіональному, соціальному та особистісному.

На регіональному рівні було виокремлено 25 контекстів та 2 об'єктиватори самоідентифікації джорді – **територіальна приналежність** та **мова**. Перший вербалізується в 7 контекстах і прямо, і опосередковано. Саме слова *spelling, accent, voices, tradition* безпосередньо актуалізують мову джорді: «*semi-phonetic spellings which represent stereotypical features of the Geordie accent*», «*an unbroken tradition of Tyneside dialect writing*», «*the tradition was carried on*»; тоді як опосередковано – фраза «*what they said*». Цікавим прикладом мовної самоідентифікації є «*insulting to the spirits of the Geordie forefathers to use any other tongue but Geordie*», у якому спостерігається повага до своєї мови та здебільшого негативне ставлення та образлива реакція на використання іншої мови, крім джорді, особливо серед старшого покоління. Мова як другий об'єктиватор регіонального рівня самоідентифікації має сильний вплив на сприйняття жителів Тайнсайду навколишнього світу та ставлення до нього. У них наявна чітка **опозиція «свій-чужий»**, яка на прикладі 18 контекстів є певною моделлю світу у свідомості кожного з представників джорді. Саме тому основними прямими словами-вербалізаторами цієї опозиції є: *Non-Geordies, strangers, Geordie identity, self-definition, North-country bred, Newcassel chaps*. Така регіональна самоідентифікація позначилася й на формуванні серед джорді міцних родинних відносин та єдності народу: «*but also celebration of the community or the activities of popular culture*», «*and of the associated community values of common sense*».

Соціальний рівень самоідентифікації виражається через виділення соціального стану та прошарку, до якого належить людина.

У цьому контексті **працелюбність** є найважливішим і найчастотнішим об'єктиватором аналізованого концепту, який виявлений у 30 контекстах. Джорді бере свій початок від робочого класу шахтарів та гірників, які працювали на видобутках вугілля. Оскільки цей народ зберігав і дотримувався традицій, то досі його представники залишаються працьовитими, особливо робочий клас, а отже, і словами-вербалізаторами цієї соціальної самоідентифікації є прямі номінанти на позначення назв професій і видів діяльності. Найпоширенішими серед них є шахтарі, мисливці, пастухи, моряки: «*of miners and keelmen*», «*Now coal working lads...*», «*There pitmen, with baskets...*», «*The sailors they do call ...*», «*...fish, coal, making and repairing the boats of the fishermen, shipbuilding, more coal...*», «*O where is the boatman?...*», «*A shepherd sat him under a thorn...*». Опосередковано вказують на види діяльності джорді певні елементи побуту та опис способу життя: «*...rustic...*», «*spice hunters, pick-shafts, farden candles Wax dollies, wi' reed leather shoes*». Працелюбність джорді на рівні соціальної самоідентифікації актуалізується також прикметниками – епітетами: *trim, airy, gay, bonny*. Як бачимо, опис доволі суперечливий, з одного боку, працівники шахт є огрядними, чепурними, а з іншого – веселими та життєрадісними: «*O where is the boatman? My bonny hinny*», «*The pitmen and the keelmen trim*».

У жителів Тайнсайду існує й така опозиція, як **робота-відпочинок**. Останнє займає важливе місце у сприйнятті світу джорді, що підтверджується великою кількістю контекстів

– 85. Було виділено чотири категорії об'єктивізаторів відпочинку, а саме: дозвілля, веселість, любов до алкогольних напоїв та нерозважливість. Зупинимось на їх розгляді більш детально.

Дозвілля є найчисельнішим об'єктивізатором, що вербалізується у 29 контекстах, серед яких превалюють саме прямі ідентифікатори видів діяльності, наприклад: *party, feast, frolic, parade, mood, holiday, celebration, sin, music, Dance, sing*. Наведемо деякі приклади контекстів із прямими домінантами: «*The love for the music*», «*I associated the place with the holiday mood*», «*Could feast it and frolic on each holiday*», «*Dance ti' thy daddy, sing ti' thy mammy Dance ti' thy daddy, ti' thy mammy sing*», «*Newcastle after dark, in the rain, the desperate, hormone-driven search for sin*», «*Ye've often deun'd for fun*», «*As soon as they come from the ship And then begin to dance and skip*», «*Then sang with great ment The flavour and spirit*».

Веселість як об'єктивізатор відпочинку тісно пов'язана з дозвіллям і знаходить свою вербалізацію у 26 контекстах через прямі номінації: *humour, comedians, joke, joy, hilarity, fun*. Як бачимо, частиномовна приналежність усіх прикладів є саме іменникова, що складає синонімічний ряд до відпочинку, а як наслідок – і самих джорді: «*Mr Stephenson's humour, mimickry*», «*The great god of war, to encourage the fun*», «*Your words are all a joke, man*».

Любов до алкогольних напоїв (як підвид об'єктивізаторів **дозвілля** та **веселість**) відображена у 20 контекстах словами, що безпосередньо подають цю характеристику: *liquor, drink, drinking, nectar, beer, wine, gin, bottle of wine, pint of wine, Newcastle beer, broon ale, alcoholic*. Серед прикладів із прямими номінантами можна виділити й такі: «*We'll drink a health to all these men*», «*Aw gat drunk, fit and kick'd up a racket*», «*Yonder comes thy father Drunk – he cannot stand*», «*He sent me for a pint of wine and I brought a pint o water*». Наведені приклади – це назви і загальновідомих та поширених напоїв (вино, пиво, ель), і алкоголю саме території Тайнсайду – *Newcastle beer, bumbo*: «*Drink the contents of the crate of Brown Ale*», «*He says 'we'll drink, but no get fou*», «*Apply for a jorum of Newcastle beer*», «*there's freedom and health in our Newcastle beer*», «*the honour of becoming the "broon ale" brother of a native chief*».

Побожність як наступний об'єктивізатор – це одна з позитивних рис соціально маркованої самоідентифікації народу джорді, що є невід'ємною частиною свідомості та стилю життя. У процесі аналізу виділено 20 контекстів: «*I pray thee, oh! List to the prayer*», «*Geordie benediction and blessing*», серед яких прямі номінації такі: *blessing, benediction, God, Pagans, Jews, Christians, pray, church*. Віра у Бога, звісно, не виключає віру і в містицизм: «*It has an air of real mystique*». Непряма номінація передається контекстом «*Since the days of old Adam, Oe Eve, covely madam*», який опосередковано, а саме через слова *Adam* та *Eve*, вказує на віросповідання джорді та знання Біблії.

Об'єктивізатором соціального рівня самоідентифікації є й **родинні відносини**, які визначають ставлення джорді до сімейних цінностей та підкреслюють роль сім'ї в суспільному житті: «*embrace the notion of the domestic*», «*family pride*», «*tolerant parents*». Приклади свідчать, що характеристика джорді є досить позитивною, а слова «*family*», «*parents*» лише підкреслюють самовідданість народу джорді родинним цінностям.

На рівні особистісної самоідентифікації першим об'єктивізатором є **гордість** населення Тайнасайду, що проявляється в різних сферах повсякденного життя та знаходить відображення у 25 контекстах. Вона тісно пов'язана із самоідентифікацією себе як представника окремого народу. Джорді пишаються своїм місцем проживання, мовою, походженням, про що свідчить велика кількість представників іноземного шоу-бізнесу, які підтримують культуру Тайнсайду та розмовляють на діалекті джорді, створення великої кількості Інтернет-блогів та он-лайн-збірок художньої літератури регіону. Прямими домінантами є: *pride, love, respectability, pomp, worth, values, family pride, tolerant parents*, що використовуються в таких контекстах: «*...taking pride of place in any modern collection of Geordie songs*», «*its people are proud that they're distinct from all other Englishmen*», «*Geordies love their language...*», «*Their pomp and their pride I can never abide*», «*Since there is no fancy for such maids as me*», «*whilk he said was the pride o' the nation*», «*there was a knight of noble*

worth». Особистісна самоідентифікація знаходить своє відображення і через такі прикметники-епітети: *domestic, tolerant*.

Патріотизм у ролі об'єктивізатору також широко представлений. Серед усіх контекстів виявлені непрямі номінанти рис характеру джорді, головними з яких є: *patriotic, fanatical, supporter*. Саме ці слова вказують на патріотичність населення, непрямо пов'язані з гордістю джорді, яка проявляється в повазі до власної території та наявності власних способів самовираження (15 контекстів): «*Nationalistic and patriotic organizations*», «*Fanatical organizations*», «*Strong Newcastle united supporter*».

Доброта є невід'ємною частиною джорді, а також прямим об'єктивізатором, що проявляється у спроможності подбати про ближніх та не відмовляти в допомозі друзям. Основними контекстами з прямими домінантами є: *cherish, help, care, friends, solidarity*. Прикладами ситуацій є такі: «*Pay the Geordie native the compliment of learning his language and he will cherish you*», «*For Geordy winna you help*», «*and make friends with the rank and file*», «*intense feelings of solidarity at times*».

Стриманість-нестриманість населення Тайнсайду є, з одного боку, протиставленням, з іншого – об'єктивізатором на рівні особистісної самоідентифікації, яке поєднується та існує нерозривно. Не зважаючи на дружелюбність та відвертість, темперамент джорді більш запальний та рішучий, інколи з проявами грубості. Стриманість описується 8 контекстами, які містять у собі прямі номінації: *stoicism, temperance, thrift, savoury manner*, тоді як нестриманість (що налічує 8 ситуацій) та запальність вербалізується словами із зовсім протилежним значенням: *wild, brutality*. Прикладами контекстів такої опозиції можуть бути: «*For Geordy aw'd dee-for my loyalty's trig*», «*Grordieland is still a wild*». Непрямі номінації, через контексти вживання яких можна прокоментувати нестриманість, є такі: «*He made my shoes o' rotten leather*», що пояснює запальність батька, чий син не зробив те, про що його просили, або «*barking demonically with laughter*», де саме через слово *barking* автор зміг передати справжній стан жінки, яка здалася йому на перший погляд доброю та милою. Прямі номінації, що вказують на грубість джорді, є: *violence, being beaten, troublemaker, cruelty*. Прямі домінанти опозиції «**стриманість-нестриманість**» супроводжуються такими прикметниками: *quiet i behaved – buoyantly та eggy, soulful i warm-hearted – doomed i hedonistic i riven with undercurrents of violence*. За допомогою цих епітетів розкривається сутність цієї опозиції, яка показує швидкість зміни настрою в народі джорді. Для кращої наочності пропонуємо декілька прикладів контекстів: «*Everyone else in the pub I found was excessively quiet and well behaved*», «*Sometime soulful, more-or-less warm-hearted hooligans with only a mild disposition towards brutality*», «*Darkest Geordieland*», «*Some commentators have compared Newcastle with Berlin during the Weimar Republic: doomed, hedonistic, riven with undercurrents of violence and social dissolution*», «*Shouted a buoyantly eggy blonde*».

Мужність джорді знаходить своє відображення ще за часів хрестових походів і повстань під час правління Джорджа II. Саме у збірках балад та пісень висвітлюється відвага й холонокровність вояків джорді (9 контекстів із прямими номінаціями): *war-songs, brave, bauld, strong*. Прикладами контекстів є: «*When aw was five-and-twenty Aw was brave and bauld Now, at give-and-sixty Aw'fm byeth stiff and could*», «*This knight was of courage stout and brave*», «*To the brave and the Bonny Greatsiders*», «*Wi hearts both strong and strong, man*».

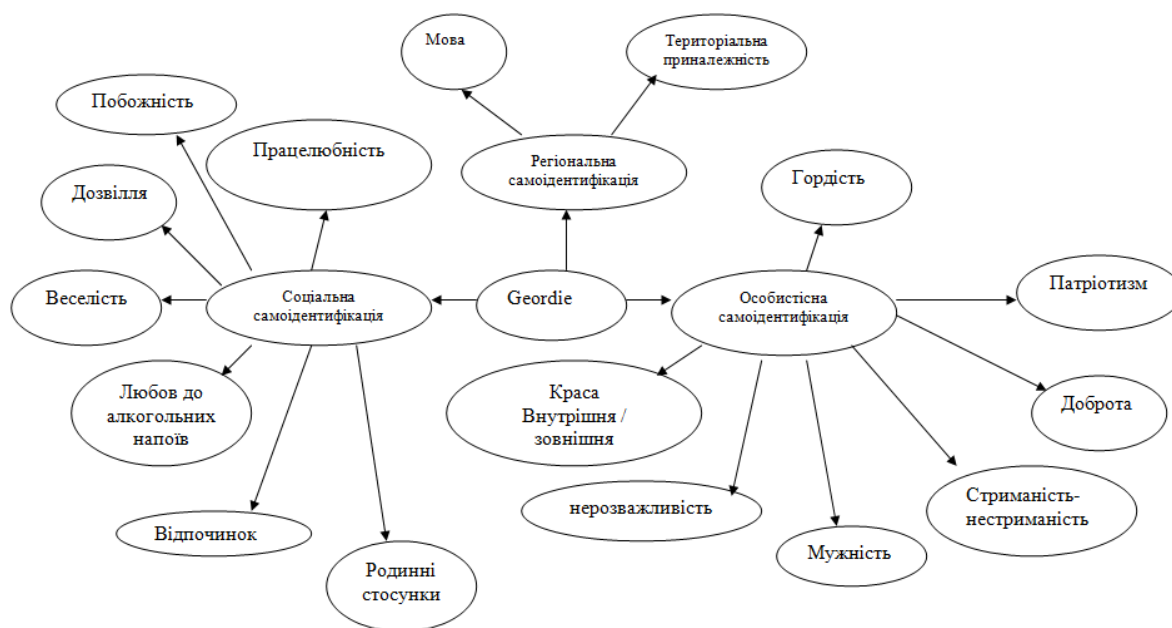
Останній об'єктивізатор джорді – **нерозважливість**; таку рису характеру мешканців Тайнсайду можна пояснити легким ставленням до життя, що знаходить свою вербалізацію в 10 контекстах. Прикладом прямого вербалізатора слугує слово *cares*, тоді як опосередкованих ситуацій, за контекстом яких можна визначити саме помірковність населення Тайнсайду, є значно більше: «*A shepherd sat him under a thorn He pulled out his pipes and began for to play*», «*...evening surrounded by ear-drink-and-be-merry-for-tomorrow-we-lose-our-jobs Geordies*», «*To drive away sorrow...*», «*A wakes and at fairs, being 'void of all cares*», «*While lav'rocks sing their cheerful lays*».

Особистісна самоідентифікація в черговій *опозиції краси внутрішньої та зовнішньої* налічує такі прикметники-епітети: *Bonny, pleasant, Marvelous, lovely*. Основними контекстами з прикладами прямих номінацій та описових прикметників є: «*O, the Bonny fisher lad*», «*Tyneside seem'd clad wiv bonny ha's*», «*Since that I came forth of the pleasant North*», «*Marvelous people*», «*All men of pleasant Tivydale*», «*My captive breast, by fancy led Adores the sweet, the lovely maid Wi' ilka smile and charm anayed*».

Зауважимо, що виявлені об'єктивізатори одночасно можуть належати і до спільноти загалом (тобто бути частиною регіонального чи соціального рівня), і до окремих мешканців Тайнсайду (належати до рівня особистісної самоідентифікації концепту).

Виявлено, що концепт GEORDIE має різне тлумачення в різних діалектних картинах світу, на що впливає не лише територіально-соціальна диференціація, але і власний досвід взаємодії з представниками території Тайнсайду. Так, мова, що є одним із способів регіональної самоідентифікації народу, набуває у свідомості носіїв англійської мови, які не проживають в регіоні, негативної ознаки. Зокрема було виявлено чимало прямих домінант, що позначають об'єктивізатор «мова», з набором негативно маркованих прикметників: *incomprehensible, odd, difficult* та *delectable*. Наведемо деякі приклади таких комбінацій: «*...what they said was incomprehensible to other English speakers...*», «*odd, difficult and delectable such tunes are...*». У той же час для жителів Тайнсайду мова є позитивно забарвленим засобом самовираження, на що вказують прикметники-епітети: *tempered, warm, concerned, sincere*. Прикладами контекстів з такими характеристиками є: «*Geordie voices now denote frankness tempered with warmth on Radio 4*», «*The Geordie bits kept emerging in a savoury manner whenever he wanted to sound warm, concerned, sincere*».

У результаті дослідження створено модель асоціативно-образного рівня концепту GEORDIE, що зберігається у свідомості мешканців Тайнсайду і людей, що походять з інших місць (див. Рисунок 1).

Рис. 1 – Модель асоціативно-образного рівня концепту GEORDIE

Дослідження показало, що джорді – це досить весела нація, що знаходить своє відображення в застосуванні стосовно них таких іменників і прикметників: *holiday, hormone-driven, gay, funny*, що функціонують у контекстах: «*I associated the place with the holiday mood*», «*Newcastle after dark, in the rain, the desperate, hormone-driven search for sin*», «*T'attend the gay parade*», «*...the darkest neet And when he lits and sings skewball Ni playhouse music's hawf sae sweet*», «*And wor play folks aw's shure are as funny*».

Превалююча кількість позитивних асоціативних образів у носіїв англійської мови, а саме у жителів Тайнсайду свідчить про їх самоідентифікацію й самовизначеність на регіональному, соціальному та особистісному рівнях. На регіональному рівні GEORDIE актуалізується через мову й територіальну належність, створюючи уявлення про мешканців як про людей з міцними родинними стосунками та повагою до власної мови. Соціальний рівень охоплює такі об'єктиватори, як працелюбність, відпочинок, дозвілля, веселість, побожність, любов до алкогольних напоїв, що характеризує джорді як працьовитих людей, які полюбляють проводити вільний час у компанії друзів, вони є відкритими для спілкування й легко ставляться до життєвих негараздів, досить розважливі. Особистісна самоідентифікація включає в себе такі об'єктиватори: гордість, патріотизм, доброта, стриманість/нестриманість і мужність. Усі вони дають досить амбівалентну характеристику населення Тайнсайду: з одного боку, джорді є мужніми, стриманими, патріотичними людьми, із сильною вірою в Бога та духовною красою, проте з іншого – вони нестримані, запальні та подекуди нахабні люди.

Проведене дослідження відкриває перспективу подальшого аналізу концепту GEORDIE з більш поглибленим вивченням виявлених протиставлень та асоціацій, що утворились у свідомості людей як реакції на концепт GEORDIE. Виникає потреба його дослідження на різних мовних рівнях з детальним описом об'єктиваторів. Перспективним також вважається вивчення емоційно-оцінного рівня цього концепту та створення загальної схеми-моделі концепту GEORDIE як з точки зору синхронії, так і діахронії.

Література

- Аскольдов-Алексеев С. Концепт и слово / С. А. Аскольдов-Алексеев // Русская словесность. От теории словесности к структуре текста. – М. : Academia, 1997. – С. 267–79. Бабушкин А.П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка / А. П. Бабушкин. – Воронеж : Изд-во Воронеж. гос. ун-та. – 1996. – 103 с. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая. – М. : Русские словари, 1997. – 411 с. Воркачев С.Г. Счастье как лингвокультурный концепт / С. Г. Воркачев. – М. : ИТДГК «Гнозис», 2004. – 192 с. Жайворонок В.В. Проблема концептуальной картины світу та мовної її відображення / В. В. Жайворонок // Культура народов Причерноморья. – 2002. – № 32. – С. 51-53. Карасик В.И. Языковой круг : Личность. Концепты. Дискурс / В. И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477 с. Кочерган В.П. Загальне мовознавство : [підручник] / В. П. Кочерган. – К. : Академія, 2006. – 464 с. Кубрякова Е.С. Концепт / Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрац, Л. Т. Лузина // Краткий словарь когнитивных терминов. – М. : Изд-во Моск.госу. ун-та, 1996. – С. 90. Манакин В.М. Сопоставительная лексикология / В. М. Манакин. – К. : Знання, 2004. – 327 с. Попова З.Д. / Когнитивная лингвистика / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – М. : Восток – Запад, 2010. – 314 с. Постовалова В.И. Картина мира в жизнедеятельности человека / В.И. Постовалова // Роль человеческого фактора в языке: Язык и картина мира / [отв. ред. Б. А. Серебренников]. – М. : Наука, 1988. – С. 8-69. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики / А. М. Приходько. – Запоріжжя : Прем'єр, 2008. – 332 с. Селиванова Е.А. Когнитивная ономазіологія / Е. А. Селиванова. – К. : Фитосоціоцентр, 2000. – 248 с. Семенюк О.А. Трансформація фрагментів мовної картини світу пострадянської особистості / О. А. Семенюк // Культура народов Причерноморья. – № 30. – 2002. – С.136-140. Степанов Ю.С. Константы: словарь русской культуры / Ю. С. Степанов. – М. : Академ. проект, 2001. – 990 с. Чернишенко І.А. Фактори формування національних мовних картин світу [Електронний ресурс] / І. А. Чернишенко. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/1771/1/3.pdf>. Шавкун Н.С. Немецкие народные праздники в диалектной картине мира [Электронный ресурс] / Н. С. Шавкун. – Режим доступа : / http://www.pglu.ru/lib/publications/University_Readin. Шевченко І.С. Підходи к анализу концепта в современной когнитивной лингвистике / І.С. Шевченко // Вісник ХНУ. – 2006. – № 725. – С. 192-195. Beal J. Language and Region / Beal J. – L. ; N.Y. : Routledge, 2006. – 117 p. Brook G. L. English Dialects / G. L. Brook – Oxford : Andre Deutch, 1963. – 232 p. Jennings Ch. Up North / Ch. Jemmings. – London : Time Warner Book Group, 2005. – 234 p. Elliott A. The Geordie Bible / A. Elliott. – Ashington : Butler Publishing, 1993. – 32 p. Dobson S. Advanced Geordie palaver / S. Dobson. – Northumberland : Butler publishing, 1993. – 32 p. Hughes A. English accents and dialects : An Introduction to social and regional varieties of English in the British Isles / A. Hughes, P. Trudgill. – New York : St. Martin's press Inc, 1997. – 142 p. Price G. The Languages of Britain / G. Price. – Oxford : Oxford University Press, 1984. – 245 p. Trudgill P. The dialects of England / P. Trudgill. – Oxford : Blackwell publishing, 2004. – 154 p. Stokoe J. Songs and Ballads of Northern England / J. Stokoe. – Newcastle-on-Tyne & London : Walter Scott, Ltd, 2002. – 200 p.